

Motion till riksdagen 2020/21:1619

av **Jonas Andersson i Skellefteå m.fl. (SD)**

Asylpolitik

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om principen om första säkra land och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om första säkra land-principen inom EU och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en informationskampanj gällande villkor i Sverige och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om hjälp i närområdena och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om säkra ursprungsländer och tillkännager detta för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om skärpta beviskrav i asylärenden och tillkännager detta för regeringen.
7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ökade krav på asylsökande att medverka och samarbeta i asylprocessen och tillkännager detta för regeringen.
8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ökad prioritering av säkerhetsarbete kring asylsökande och tillkännager detta för regeringen.
9. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om bättre implementering av Eurodac och tillkännager detta för regeringen.
10. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om obligatoriska medicinska åldersbedömningar och tillkännager detta för regeringen.
11. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om jämställdhetsarbete i mottagningen och tillkännager detta för regeringen.
12. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att asylsökandes rätt till kostnadsfritt offentligt biträde i första instans ska begränsas och tillkännager detta för regeringen.
13. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om statligt huvudansvar för mottagandet och tillkännager detta för regeringen.

14. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om upprättandet av transitcenter och tillkännager detta för regeringen.
15. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ett avskaffande av regleringen av eget boende i lagen (1994:137) om mottagande av asylsökande m.fl. och tillkännager detta för regeringen.
16. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om frivilligt kommunalt mottagande av ensamkommande och tillkännager detta för regeringen.
17. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ökat självbekostande av mottagande och tillkännager detta för regeringen.
18. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om bekostandet via lånesystem och tillkännager detta för regeringen.
19. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om integrationsinsatser vid rätt tid och tillkännager detta för regeringen.
20. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om obligatoriska hälsoundersökningar för asylsökande och tillkännager detta för regeringen.
21. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om stödboendeform som norm för äldre ensamkommande asylsökande och tillkännager detta för regeringen.
22. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ökad säkerhet för särskilt utsatta religiösa, etniska och sexuella minoriteter på asylboenden och tillkännager detta för regeringen.
23. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ersättningskyldighet för skador på boenden och tillkännager detta för regeringen.
24. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om uppsikt över asylsökande genom olika former av anmälningsplikt och tillkännager detta för regeringen.
25. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om öppna förvar och tillkännager detta för regeringen.
26. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om större möjligheter till förvarstagning och tillkännager detta för regeringen.
27. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om fler förvarsplatser och tillkännager detta för regeringen.
28. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att avskaffa obligatorisk domstolsprövning av förvar och tillkännager detta för regeringen.
29. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om återkallelse av uppehållstillstånd grundat i skydd och tillkännager detta för regeringen.
30. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om åtgärder för att underlätta återvandring och tillkännager detta för regeringen.
31. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om tidsbegränsade uppehållstillstånd för skyddsbehövande och tillkännager detta för regeringen.
32. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att avskaffa synnerligen och särskilt ömmande omständigheter och tillkännager detta för regeringen.
33. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ett avskaffande av den s.k. gymnasielagen och tillkännager detta för regeringen.
34. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om familjeåterförening och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Under decennier har svensk migrationspolitik präglats av eskalerande otydlighet, godtycke och svag kontroll. Ett mycket högt asyl- och anhörigmottagande har splittrat samhället, odlat utanförskap och urholkat välfärden. Från 2009 till 2019 har Sverige beviljat över 430 000 uppehållstillstånd till asylsökande och deras anhöriga, och Migrationsverkets prognoser pekar på att ytterligare 350 000 beslut rörande asylsökande och anhöriga kommer behöva fattas under perioden 2020–2022. Det står klart att migrationsflödet till Sverige de närmaste åren fortsatt är mycket högt. Trots allt tal om europeiska miniminivåer så är Sveriges mottagande flera gånger högre än våra grannländers.

Samtidigt har säkerheten äventyrats eftersom id-krav och kontroller varit mycket svaga, både vad gäller vid vistelse i landet och senare vid beviljande av medborgarskap. Kulmen kom med krisen 2015, som föranledde den tillfälliga lagen i juli 2016, vilken sedan förlängdes i kraftigt uppluckrad form i juli 2019. I juni samma år påbörjade den parlamentariska Migrationskommittén sitt arbete för att utarbeta en ny och långsiktigt hållbar migrationspolitik. Trots alla ansträngningar kollapsade dock förhandlingarna, och kommitténs urvattnade och försenade slutbetänkande från september 2020 gjorde det tydligt att det alltjämt saknas vilja att på allvar ta itu med Sveriges svåra problem.

Sverigedemokraterna författade ett långt särskilt yttrande som fogades till Migrationskommitténs slutbetänkande. Där beskrev vi huvuddragen i en ny migrationspolitik, som hade kunnat lösa den svenska migrations- och integrationskrisen, och som helt och hållet utgår från lägsta möjliga nivå enligt internationell folkrätt och EU-lagstiftning.

För oss är det självklart att en sådan politik kräver en stark nationalstat med välfungerande institutioner och respekt för landets gränser. En återupprättad tillit till samhällskontraktet kräver i sin tur ett stärkt medborgarskap med tydlighet rörande såväl rättigheter som skyldigheter för alla som vistas inom landets gränser. En grundförutsättning för ordning och reda i migrationspolitiken är att regelverk och förutsättningar ska vara tydliga även för den som planerar att komma till Sverige. Oavsett om det gäller asyl-, anhörig-, arbetskrafts- eller studieinvandring ska var och en veta vad som väntar vid och efter ankomst.

Flyktinghjälp på plats

Principen om första säkra land

I enlighet med FN:s flyktingkonvention utgår Sverigedemokraternas flyktingpolitik från principen att en människa på flykt ska få skydd. Människor i behov av skydd har rätt därtill. Att de däremot ska kunna resa långa avstånd, och passera ett flertal säkra länder, och ändå betraktas som flyktingar i ankomstlandet är orimligt. Nuvarande system har lockat människor att lämna säkra länder för att exempelvis åka ut i överlastade sjöodugliga båtar i händerna på skrupelfria människosmugglare, i jakten på en slutdestination med generösare välfördssystem.

Sverigedemokraternas bestämda uppfattning är därför att människor på flykt ska söka asyl i det första säkra land som kan nås. Detta innebär att asylsystemet på sikt bör utformas för att motverka långväga och kostsam migration över flera länder samt sekundärflyttningar (så kallad asylshopping). Sverige ska därmed i normalfallet ta emot asylsökande enbart i en situation då krig eller djupare kris brutit ut i något av våra grannländer.

Oaktat aktuell omvärldssituation är det också av största vikt att tydliga regler och fungerande system finns på plats i det fall konflikter i närområdet bryter ut och att Sverige därmed kan komma att behöva hantera nya asylsökande.

Första säkra land-principen inom EU

Det största hindret för användandet av första säkra land-principen är EU-lagstiftningen. Enligt denna kan ett annat EU-land aldrig betraktas som ett första säkert land för en asylsökande. Istället gäller den så kallade Dublinförordningen, som kräver att EU-länder aktivt registrerar asylsökande i en central europeisk databas, så att den asylsökande inte kan söka asyl i ett annat EU-land.

Krisen 2015 gjorde det dock tydligt att dessa regler inte fungerar, eftersom många länder hellre avstår från att registrera asylsökande, och istället hjälper dem vidare, exempelvis mot Sverige. Eftersom den asylsökande inte registrerats i det första landet kan Sverige inte heller bevisa att den sökande passerat där och borde ha sökt asyl där. Istället får Sverige ta allt ansvar. De försök som gjorts sedan 2015 för att reformera och förbättra denna dysfunktionella unionsrätt har misslyckats, till stor del på grund av en naiv inställning till migrationsfrågan och ett förakt för den nationella suveräniteten.

Sverigedemokraterna anser att den rådande ordningen måste förändras. Regeringen måste inom EU arbeta för att reformera EU-rätten, så att första säkra land-principen kan implementeras fullt ut av alla länder som så önskar. Sverige måste till exempel kunna stoppa asylsökande vid Öresund, om de redan befinner sig i, eller kommer direkt ifrån, det säkra landet Danmark. Även andra länder i EU ska ha rätt att agera så. Endast så kan vi garantera att en ny migrationskris inte kommer drabba vårt land.

Informationskampanj om villkor i Sverige

För många utlänningar utgör flyktingsmugglares fagra löften den enda tillgängliga informationen om Sverige. I andra fall rör det sig om lösa rykten från bekanta eller idealiserade berättelser om rikedom på andra sidan havet. Det handlar om människor som sedan satsar sitt livs besparingar på att emigrera till en skönmålad verklighet. Vi menar att så många som möjligt bör ha möjlighet att ta del av korrekta och relevanta fakta, för att själva kunna fatta rationella och välgrundade beslut om sin framtid.

Det är viktigt att potentiella migranter förstår hur verkligheten i Sverige ser ut, vad de ger sig in på och att endast den som uppfyller en rad strikta krav någonsin kan hoppas på att få stanna i vårt land. Personer utan skyddsskäl måste avskräckas från att riskera liv och hälsa för en flyktingsmugglares lögn.

Hjälp i närområden

Sverigedemokraterna anser att Sverige bör verka för en effektiv flyktinghjälp, där varje satsad krona ger så stor effekt som möjligt. Om samma kostnad kan hjälpa mångdubbelt fler i krisens närområde, är det naturligtvis orimligt att flytta krisens offer hit, när de kan få hjälp på plats. Vi förespråkar en human flyktingpolitik som prioriterar de svagaste och mest utsatta grupperna i närområden där de akuta skyddsbehoven är som störst – framför de som har fysisk styrka, ekonomi och kontakter för att ta sig till Sverige.

När stora flyktingströmmar skapas till följd av väpnade konflikter och andra katastrofer är det självklart att prioritera stöd i form av effektivt och tillgängligt skydd, basala livsförnödenheter och mediciner för att rädda så många liv som möjligt. Sverige bör där-

för fokusera på att avsätta mer resurser till FN:s flyktingorgan UNHCR. Denna satsning kan vid behov även kompletteras med riktade stöd till andra hjälporganisationer eller insamlingar som fokuserar på humanitära insatser, exempelvis Unicef, World Food Programme och Världsbankens olika projekt för mottagarländer.

Asylprocessfrågor

Säkra ursprungsländer

Ett flertal länder i Europa tillämpar ett system med så kallade säkra ursprungsländer. Enligt EU-rätten betraktas ett land som säkert om det har ett demokratiskt system och om det inte förekommer exempelvis förföljelse, tortyr eller väpnad konflikt där. En ansökan om skydd från medborgare i sådana länder bör behandlas för sig, i en särskild ordning och mycket skyndsamt, vilket gör det möjligt att inom några timmar eller dagar avslå ansökningar som är uppenbart ogrundade. Systemet har blivit alltmer spritt i EU och förespråkas även av kommissionen.

Sverige upprätthåller endast i begränsad omfattning ett sådant system, vilket leder till en stor belastning för Migrationsverket, ett minskat förtroende för asylsystemet och ett enormt slöseri med resurser som hade kunnat användas till verkligt behovande. Kostnaden för att ta emot asylsökande är som bekant mycket stor. Av Migrationsverkets statistik framgår exempelvis att av 1 160 asylärenden i fråga om georgier år 2019 avslögs 99,9 procent. Av 553 albaner avslögs 99,1 procent under samma period, och av 868 ukrainare avslögs 98 procent. Dessa tre grupper tillsammans utgjorde över en tiondel av alla avgjorda ärenden. Nästan 60 procent av alla avgjorda ärenden rörde länder där två tredjedelar av alla ansökningar avslås. I över hälften av ärendena är avslagsgraden tre fjärdedelar. Totalt är den nästan 72 procent. Det är tydligt att det svenska systemet inte fungerar. Rådande lagstiftning fungerar i praktiken som ett incitament för utlänningar att ansöka om asyl i Sverige, då de vid tiden för ett slutligt och väntat avslag kommer att kunna stanna i Sverige med arbetstillstånd – eftersom de hunnit börja arbeta.

Regeringen har sent omsider tagit till sig av kritiken, och har utarbetat förslag som inför EU-rättens bestämmelser om säkra länder i utlänningslagen. Sverigedemokraterna välkomnar detta, så att personer som kommer från säkra hemländer så fort som möjligt får sin ansökan avvisad som uppenbart ogrundad, och omgående avvisas från Sverige. Vi förutsätter att en sådan lagstiftning presenterats innan denna motion behandlas, men i det fall så inte skett bör riksdagen kräva att regeringen prioriterar detta arbete.

Skärpta beviskrav i asylärenden

Vid hantering av asylärenden är det vanligt att det saknas bevis för asylsökandes berättelser. Inte sällan har resehandlingar och underlag som exempelvis styrker den sökandes identitet förstörts. I den svenska utlänningslagstiftningen har beviskraven lagts lågt och det räcker enligt förarbeten med den sökandes berättelse som grund för bedömningen av dess trovärdighet. Kravet är alltså att asylskälen ska vara sannolika, och inte styrkta, som man kunde tro. Det är inte rimligt. Konsekvensen blir en rättsosäkerhet, både för Sverige som stat och för individen. Sverigedemokraterna anser att synen på beviskraven måste ändras och anpassas till en europeisk miniminivå.

Enligt EU-rätten, exempelvis skyddsgrundsdirektivet, är det möjligt för en medlemsstat att kräva att en asylsökande ska styrka grunderna för sin asylansökan. Detta gäller bland annat om sökanden avstått från att söka asyl så fort som möjligt. En ordning enligt

den europeiska miniminivån skulle alltså innebära att Sverige kunde kräva betydligt mer bevis av den sökande. Då skulle asyl endast beviljas ifall den asylsökande antingen kunde bevisa sina asylskäl, alltså styrka dem, eller om asylsökanden kommit till Sverige direkt utan att ha passerat ett säkert land på vägen.

Med denna anpassning till EU:s miniminivå skulle det garanteras att personer som får skydd i Sverige verkligen har rätt därtill. Regeringen bör därför snarast återkomma med förslag om sådana förändringar.

Ökade krav på asylsökanden att medverka och samarbeta

EU-rätten tillåter i dag genom artikel 28 i asylprocedurdirektivet (2013/32/EU) att medlemsstater avbryter handläggning av asylärenden om den asylsökande exempelvis försvunnit, avvikit eller vägrar samarbeta kring handläggningen av ärendet. Detta är rimligt, givet de stora resurser som går till denna typ av ärenden och de olika förmåner som asylsökande åtnjuter. Det ger också större möjligheter att motverka bruket att söka asyl för att sedan gå under jorden.

Svensk lag reglerar dock inte dessa situationer. I stället får frågor som dessa lösas med generella förvaltningsrättsliga principer och EU-rätten i stort. Sverigedemokraterna anser att frågan snarast bör utredas och att en ny lagstiftning bör komma på plats för att ge Migrationsverket större möjligheter att agera mot asylsökande som vägrar samarbeta.

Ökad prioritering av säkerhetsarbete kring asylsökande

De senaste årens våg av terrorbrott i Europa, och inte minst terrordådet på Drottninggatan 2017, har visat farorna med ett okontrollerat asylmottagande. Sverige pekas ofta ut som en särskilt gynnsam grogrund för olika typer av terrorgrupper. Det står klart att Migrationsverket har ett viktigt ansvar att aktivt utreda huruvida asylsökande på något sätt innebär ett hot mot allmän säkerhet. Samtidigt är läget på myndigheten ansträngt, och det tar ofta lång tid innan en ordentlig säkerhetsbedömning görs, om alls. Migrationsverket bör därför ges i uppdrag att prioritera detta arbete och vid behov genomföra utbildningar och kompetenshöjningar inom säkerhetsarbete för att kunna identifiera och bedöma säkerhetshot.

Bättre implementering av Eurodac

Det så kallade Eurodacsystemet infördes år 2000 och innebar att en EU-gemensam databas för asylsökandes fingeravtryck inrättades för att underlätta tillämpningen av Dublinförordningen. Denna förordning innehåller regler för att avgöra vilken medlemsstat som ska pröva en asylansökan. Genom att nationella migrationsmyndigheter kunde kontrollera asylsökandes fingeravtryck mot systemet skulle sekundärflyttningar, så kallad asylshopping, undvikas, var det tänkt. Systemet omarbetades år 2013, i huvudsak genom att brottsbekämpande myndigheter under vissa villkor gavs tillgång till uppgifter i Eurodac för att förhindra, upptäcka och utreda terroristbrott och andra allvarliga brott.

Europeiska kommissionen har efter de senaste årens migrationskris utarbetat förslag för hur Eurodacsystemet kan utvecklas vidare. Bland annat ska databasen få ett bredare användningsområde, för att förebygga illegal migration och underlätta återvändande. Vidare ska också en ansiktsbild tas av sökanden, fler identitetsuppgifter införas och yngre sökande omfattas av kraven.

Sverigedemokraterna stödjer alla försök att förbättra EU:s dysfunktionella migrationssystem, främst genom att medlemsstaterna återfår kontroll men också genom ett förbättrat mellanstatligt samarbete. Vi välkomnar flera av förslagen för ändringar i Eurodac. Att exempelvis yngre barn nu kan omfattas av systemet minskar drastiskt risken för att barn smugglas eller på annat sätt far illa.

Vi anser att de förslag som hittills förekommit i diskussionerna bör välkomnas av regeringen och dessutom vidareutvecklas i samma riktning. Till exempel bör DNA-uppgifter kunna användas för att styrka påstådda släktskap i databasen, medan alla uppgifter bör lagras längre, om möjligt för alltid.

Obligatoriska medicinska åldersbedömningar

Det är Sverigedemokraternas bestämda uppfattning att medicinska bedömningar är ett gott stöd för Migrationsverkets handläggare och en viktig del i det underlag som är nödvändigt för att kunna bedöma identiteten hos en asylsökande utan id-handlingar. Detta är inte bara fundamentalt för rättssäkerheten utan också en viktig säkerhetsfaktor när det gäller exempelvis boendeplicering. Risken att vuxna placeras på boenden avsedda för barn måste minimeras.

Medicinska åldersbedömningar bör således vara obligatoriska i samtliga asylärenden där giltiga identitetshandlingar saknas och den asylsökandes egenskap av minderårig eller vuxen inte är uppenbar. Eventuella begränsningar enligt EU-rätten måste skyndsamt undanröjas. En medicinsk åldersbedömning ska också alltid genomföras, och ett beslut om åldern fattas, så fort som möjligt.

Sverigedemokraterna är medvetna om att både tekniken och det medicinska kunnandet förändras och utvecklas över tiden. Vi välkomnar därför den utredning som regeringen har aviserat (dir. 2020:64) kring de medicinska åldersbedömningarnas rättssäkerhet. Vi anser att regeringen ska förorda att utredningen också utreder hur medicinska åldersbedömningar kan bli obligatoriska och beslut om ålder fattas så fort som möjligt, före anvisning och kommunplacering av barn.

Jämställdhetsarbete i mottagningen

Tjänstemännen på Migrationsverket är enligt EU-rätten ålagda att alltid tillfråga asylsökande huruvida de föredrar en manlig eller kvinnlig utredare respektive tolk och tillgodose denna preferens, om det inte är ogörligt. Det är med andra ord fullt möjligt för asylsökande från en patriarkal eller kvinnofientlig kultur att få bekräftelse genom att det svenska samhället anpassar sig vid första mötet. Detta är inte rimligt.

Det kan naturligtvis finnas situationer då det är motiverat med önskemål gällande kön på tjänstemän. Exempelvis finns en rimlighet i att kvinnor som systematiskt våldtagits eller misshandlats, och sökt asyl för att undkomma just denna typ av förtryck, också ska tillmötesgå i önskan om kvinnlig personal i den svåra och psykiskt påfrestande process som en asylansökan ofta innebär.

Det är dock viktigt att denna rätt inte missbrukas så att utlänningar från en patriarkal eller kvinnofientlig kultur får sina åsikter bekräftade. Migrationsverket bör åläggas att kontinuerligt göra det tydligt att Sverige är ett jämställt land, där män och kvinnor har samma värde och ska behandlas lika. Regeringen bör också arbeta inom EU för att bestämmelser som riskerar att sända felaktiga signaler avskaffas.

Begränsa rätten till kostnadsfritt offentligt biträde

Asylsökande har enligt dagens lagstiftning rätt till ett offentligt biträde i flera olika fall. Detta offentliga biträde bekostas av det allmänna. Kostnaden beror främst på tidsåtgången i biträdets arbete. Det finns ingen gräns för hur mycket arbete ett biträde kan lägga ned på ett asylärende, utan det blir en fråga om rimlighet för domstol att avgöra. I många ärenden är utgången i själva verket självklar redan från början, varför offentliga biträden kan tjäna stora summor utan något större arbete. Vidare har det i media, och enligt uppgifter från anställda på Migrationsverket, förekommit att offentliga biträden haft ett mycket stort antal klienter, med snarlika fall, och där offentliga biträden i ännu högre utsträckning kunnat sko sig på det allmännas bekostnad.

EU-rätten föreskriver visserligen vissa minimikrav när det gäller rätten till ett offentligt biträde. Att detta biträde ska bekostas av det allmänna är dock inte lika vanligt. Det finns därmed goda möjligheter för Sverige att begränsa rätten till gratis rättshjälp i asylärenden. I vissa länder, som Nederländerna, finns det även vissa maxgränser för antalet timmar ett offentligt biträde kan lägga ned på ett ärende. Även denna typ av begränsningar bör kunna genomföras i Sverige.

Regeringen ska därför skyndsamt återkomma till riksdagen med förslag på hur asylsökandes, och i förekommande fall andra utlänningars, rätt till kostnadsfritt offentligt biträde ska begränsas.

Mottagandets organisation och finansiering

Statligt huvudansvar för mottagandet

Migrationspolitik är som helhet ett statligt åtagande, och därför bör även staten vara huvudman för hela mottagningsprocessen för asylsökande. Sverigedemokraterna föreslår nedan att särskilda transitcenter ska etableras och att alla asylsökande ska tillbringa tiden i väntan på beslut i dessa transitcenter. Sverigedemokraterna föreslår också andra, mindre långtgående reformer av det nuvarande mottagningssystemet, som ska gälla till dess att transitcenter finns på plats.

Den bärande tanken är att kommunernas självbestämmande respekteras och att mottagande av asylsökande i olika former av kommunerna endast kunna ske på helt frivillig basis, i den omfattning kommunen själv anser lämplig och önskvärd. Kommuner ska därtill ges vetorätt rörande lokala avtal mellan Migrationsverket och privata aktörer.

Upprätta transitcenter

Mottagandeutredningen kom våren 2018 med sitt betänkande Ett ordnat mottagande – gemensamt ansvar för snabb etablering eller återvändande, där ett av huvudförslagen var att anlägga särskilda ankomstcenter för asylsökande. Vid dessa centra skulle asylsökande genomföra asylförfarandet, med registrering, utredningar, biometriupptagning och liknande, men också andra obligatoriska moment, såsom grundläggande introduktion till det svenska samhället och dess regler. Förslaget hänger till stor del ihop med EU-rättens stadganden om transitzoner och särskilda gränsförfaranden och har redan införts i flera europeiska länder, däribland Tyskland och Nederländerna. Liknande system har också förekommit tidigare i Sverige, exempelvis utredningsslussar eller transitcenter.

Sverigedemokraterna ser mycket positivt på utredningens förslag, som skulle förbättra Sveriges förmåga att snabbt och effektivt ta emot, sortera och avgöra asylärenden och därefter antingen påbörja en snabb etablering eller verkställa utvisningen. Möjlig-

heten att hålla sig undan ett utvisningsbeslut, eller avvika i största allmänhet, skulle drastiskt minska, i synnerhet om sökandes rätt att lämna transitcentret skulle begränsas till dess att tillståndsfrågan slutligt avgjorts.

Den sistnämnda begränsningen skulle även innebära att det motstånd som många kommuner känt inför inrättandet av anläggningsboenden av Migrationsverket skulle minska. Istället skulle transitcenter välkomnas som en källa till arbetstillfällen, utan de sociala problem som annars associerats med anläggningsboenden. Om nödvändiga tjänster såsom grundläggande sjukvård också återfinns i dessa center, skulle effekten stärkas än mer, medan möjligheten att exempelvis genomföra hälsoundersökningar ökar, utan att den normala sjukvården belastas.

Givet att antalet transitcenter förblir få, exempelvis tre i hela Sverige, kan många onödiga kostnader undvikas och stordriftsfördelar komma till användning. Centren kan med fördel samlokaliseras med förvar, så att olika delar av ett transitcenter kan ha olika säkerhetsklassning och vara till för olika grupper, såsom unga män, familjer eller misstänkta brottslingar.

Sverigedemokraterna föreslår sammantaget att transitcenter upprättas för att registrera, sortera och genomföra utredningar av asylärenden. Det ska åläggas varje person som avser att söka asyl i Sverige att utan fördröjning i samband med gränspassage uppsöka dessa center. Asylsökandes rätt att lämna dessa transitcenter bör också begränsas, eller rentav förbjudas, till dess frågan om deras vistelse i Sverige helt avgjorts.

Avskaffande av EBO-lagen

Sedan 1994 är det möjligt för asylsökande att själva ordna sitt boende i stället för att bosättas efter anvisning från Migrationsverket. Det framgår av den så kallade EBO-lagen, i lagen (1994:137) om mottagande av asylsökande m.fl. När denna möjlighet infördes motiverades detta med att det skulle underlätta etablering i det svenska samhället genom att asylsökande kunde söka sig till områden där det fanns bostäder och jobb.

I verkligheten har det visat sig att en starkare drivkraft vid val av bostadsort är önskan att bo nära tidigare landsmän och eventuella släktingar. Detta har resulterat i att många områden har fått en hög koncentration av nyanlända, ofta betydligt högre än vad dessa orter mäktat med och förbundit sig till. Dessa områden har allt som oftast präglats av arbetslöshet, fattigdom, utanförskap och kriminalitet. I många fall har infödda svenskar flyttat ut och ett veritabelt getto skapats.

Regeringen införde den 1 januari 2020 en ny ordning, enligt vilken asylsökande som bosatte sig i ett eget boende i ett område med socioekonomiska utmaningar förlorade rätten till ersättning från Migrationsverket. När vissa kommuner som länge lidit av EBO-lagens skadliga effekter valde att anse hela kommunen som ett område med socioekonomiska utmaningar, valde regeringen istället att ytterligare begränsa det kommunala självstyret och tvinga kommunerna att foga sig.

Sverigedemokraterna har alltid motsatt sig EBO-lagen, eftersom den bidrar till segregation och utanförskap, samtidigt som den försvårar integration och återvändandearbetet. Det är orimligt att en utlänning vars status i vårt land är oklar ska kunna bosätta sig fritt var som helst.

Vi var också skeptiska till regeringens förslag till reformer. I valet mellan att bo med landsmän och vänner eller att flytta till annan ort ansåg vi det troligt att många asylsökande skulle föredra att leva utan Migrationsverkets ersättningar. De skulle därmed vara tvungna att ty sig till alternativa försörjningssätt, vilket ytterligare hade ökat utanförskapet

och förekomsten av ett parallellsamhälle, utan att kommunen skulle kunna göra något åt det.

Dessutom innebar regeringens reform att det centralt skulle definieras, enligt ett antal givna parametrar, vilka områden i vilka kommuner som skulle befrias från EBO-oket. Det är och har alltid varit Sverigedemokraternas bestämda uppfattning att endast kommunerna själva kan avgöra sin förmåga att välkomna asylsökande i sitt samhälle.

Såsom ovan nämnts föreslår Sverigedemokraterna införandet av transitcenter. Oavsett om sådana center införs, och i vilken omfattning så sker, föreslår vi att asylsökandes rätt att fritt bosätta sig i eget boende helt tas bort eller i vart fall begränsas så att kommunerna får full frihet att förbjuda bosättning av asylsökande.

Frivilligt kommunalt mottagande av ensamkommande

Sverigedemokraternas mål är att inga barn ska separeras från sina föräldrar för att skickas på långa farliga resor över kontinenter, och att mottagandet av ensamkommande barn på sikt ska upphöra helt. Vidare föreslår Sverigedemokraterna enligt ovan att särskilda transitcenter ska skapas, där samtliga asylsökande ska bo under tiden deras ansökan handläggs.

Fram till dess bör dock lagstiftningen kring anvisning av ensamkommande asylsökande ändras så att det återigen blir helt frivilligt för kommuner att skriva avtal med Migrationsverket om mottagande. Detta skulle underlätta för kommuner som väljer att teckna avtal att behålla personal och kompetens inom området, och därmed bidra till en fungerande verksamhet utifrån ett rimligt antal barn och unga. Det skulle samtidigt innebära att kommuner som av olika anledningar inte klarar ett sådant mottagande slipper tvingas till detta.

Ökat självbekostande av mottagande

Personer som flyr för sitt liv ska kunna lita på det svenska samhällets bistånd. Precis som inom svenska transfereringssystem som försörjningsstöd och bostadsbidrag är det dock rimligt att det ekonomiska stödet behovsprövas. För Sverigedemokraterna är det självklart att försörjningsansvaret för asylsökande med ekonomiska tillgångar i första hand ska ligga hos individen, inte hos svenska skattebetalare.

Svensk lagstiftning föreskriver redan i dag att dagersättning endast ska utbetalas efter en behovsprövning. Därtill föreskrivs att en asylsökande med ekonomiska tillgångar ska betala Migrationsverket för boende och kost vid boenden. Under år 2019 var dock över 45 000 asylsökande inskrivna i Migrationsverkets mottagningssystem, samtidigt som endast 445 av dessa betalade någon avgift.

Andra europeiska länder, däribland Schweiz och Danmark, har ett mer utvecklat system av kontinuerlig registrering av asylsökandes tillgångar och inkomster. Det finns exempelvis ett system där större tillgångar över motsvarande 10 000 kronor lämnas i pant, och mot vilket den asylsökande får kost och logi utan kostnad. Om den asylsökande väljer att återta sin ansökan inom en viss tid innan beslut fattats, får asylsökanden dessa tillgångar tillbaka. Om utlänningsen beviljas asyl, går tillgångarna till att bekosta delar av asylmottagandet.

Då den nuvarande lagstiftningen visat sig otillräcklig är det Sverigedemokraternas mening att systemen bör utvecklas, med inspiration från ovan nämnda länder. En person som söker asyl i Sverige ska i samband med asylansökan redogöra för ekonomiska tillgångar, såsom kontanter, värdepapper, värdeföremål, eller olika tillgångar utomlands.

Sådana ekonomiska tillgångar ska också regelbundet kontrolleras och kunna resultera i såväl indragen dag ersättning som krav på erlagd avgift till Migrationsverket.

Bekostande via lånesystem

Utöver den kontinuerliga utvärderingen av tillgångar bör det även tas fram system för återbetalning i efterhand, i de fall den asylsökande inte kan betala direkt. En möjlig förlaga till ett sådant system är CSN-lånen som många studenter gör bruk av. De har genom åren möjliggjort för miljoner svenskar att få en högskoleutbildning, samtidigt som de genom återbetalning till låg ränta dels verkat som ett incitament att komma i arbete, och därtill avlastat de offentliga finanserna jämfört med ett rent bidragssystem.

Redan när en utlänning ansöker om asyl bör därför en skuldräkning upprättas, där utgifter för mottagandet och ärendehandläggningen kontinuerligt kan tillföras. Kostnaderna bör omfatta samtliga utgifter som samhället stått för i förhållande till utlänningen, inklusive kost, logi, sjukvård, skolgång, utredning, medicinsk åldersbedömning, eventuella transporter, utredningar, processer i migrationsdomstol och återvändande till hemlandet vid avslag. De bör naturligtvis utgå från de verkliga kostnaderna, även om det kan bli tal om schabloner i vissa fall.

Med detta system kommer utlänningar alltid ha ett starkt incitament att samarbeta så mycket som möjligt, och därmed få ärendet avgjort så fort som möjligt. En utlänning som vet med sig att han eller hon saknar asylskäl kommer ha ett starkt incitament att avbryta processen och resa hem, i synnerhet om Migrationsverket redan avslagit ansökan. En utlänning som däremot beviljats asyl kommer efter ett par år få möjlighet att betala tillbaka sin skuld till samhället helt och hållet och därigenom på allvar känna sig som en del av samhället.

Oavsett hur ett dylikt system är organiserat är det viktigt att det dels bidrar till att minska samhällets enorma kostnader för asylmottagandet, dels skapar incitament att komma i arbete. Återbetalningsförfarandet bör därför inte innebära en inlåsnings effekt i arbetslöshet.

Praktiskt mottagande

Integrationsinsatser vid rätt tid

Med en sverigedemokratisk asylpolitik ska asylprocessen snarare ta veckor än månader eller år. Innan ett formellt beslut fattats ska den sökandes rätt att vistas i landet och ta del av samhället vara begränsad, enligt de förslag som framställts ovan.

Att redan i denna fas ägna resurser åt att genomföra olika integrationsåtgärder, undervisa i svenska eller bevilja undantag från kravet att ha arbetstillstånd, AT-UND, sänder i vår mening felaktiga signaler om att den berörda personen oavsett utfall ska stanna i landet. Historiskt har det också öppnat upp för nya kryphål för få att stanna på grund av arbete eller anknytning till landet, vilket alltså bidragit till att möjliggöra för individer att kringgå de regelverk som gäller för exempelvis arbetskraftsinvandring. Givetvis kan självstudiematerial finnas tillgängligt på transitcenter och asylboenden för den som på eget initiativ önskar lära sig svenska eller om det svenska samhället. Men i övrigt ska inte några särskilda integrationsinsatser göras för asylsökande vars status i Sverige inte är fastlagd. Ej heller ska asylsökande under några omständigheter ha rätt att arbeta i Sverige.

Obligatoriska hälsundersökningar för asylsökande

Eftersom det finns stora globala skillnader avseende kvalitet på sjukvård och förekomst av sjukdomar bör Sverige omgående införa obligatoriska hälsundersökningar av alla som söker asyl i landet, i de fall det inte är uppenbart obehövt. Av folkhälsoskäl är det viktigt att smittsamma sjukdomar som utrotats – exempelvis tuberkulos – inte återinförs, samtidigt som det är viktigt för den asylsökande att sjukdomar upptäcks och behandlas så skyndsamt som möjligt. Detta innebär dels ett minskat lidande för den enskilde, dels stora besparingar för det svenska samhället, eftersom eventuella hälsoproblem kan identifieras och behandlas i ett tidigt stadium.

Stödboendeform som norm för ensamkommande ungdomar i åldern 16–17 år

Om en svensk 16- eller 17-åring ska börja gymnasiet på annan ort än där föräldrarna bor så finns det några vanliga alternativ, såsom egen lägenhet, elevhem eller ett hyrt rum som inackorderad. Inspektionen för vård och omsorg (IVO) och Socialstyrelsen accepterar förstås detta utan generella krav på boende- eller vårdsituation. Om svenska kommuner i stället hade reagerat med att tvångsplacera dessa studievilliga svenska problemfria ungdomar på ett HVB-boende med personal dygnet runt skulle det troligen anses mer uppseendeväckande.

Trots att en stor andel av ensamkommande ungdomar är 16 eller 17 år gamla, så anses de tvärtemot svenska ungdomar utifrån dagens tolkning av barnbegreppet vara i behov av omsorg, stöd och vård dygnet runt. Många av dessa ungdomar har redan ansetts vara vuxna i sina hemländer; många har varit på resande fot länge. De flesta är vana vid både autonomi och egenansvar. Att de ska tvingas in i en barnroll är inte bara en stor belastning på det allmänna utan ofta direkt kontraproduktivt. I stället bör vi utgå från att även utländska tonåringar med rätt stöd klarar sig relativt självständigt.

Stödboende bör utifrån detta utgöra norm för äldre ensamkommande minderåriga asylsökande. På så sätt kan dyra och personalkrävande HVB-boenden med tillgång till vård dygnet runt reserveras för yngre personer samt för de som av olika anledningar individuellt bedöms behöva det. För det fall Sverigedemokraternas förslag om transitcenter genomförs kommer motsvarande ordning kunna gälla inom ramen för dessa.

Säkerhet för minoriteter på asylboenden

Ensamstående kvinnor är i minoritet bland asylsökande och riskerar ofta att hamna under hot och våld på boenden där främst ensamstående män från länder med starkt patriarkala system är i stor majoritet. Samma situation har visat sig gälla för både kristna och hbt-personer. Vi menar att särskild hänsyn bör tas till detta och att säkerheten för utsatta grupper på Sveriges asylboenden måste stärkas. Den som inte respekterar andra boende ska omedelbart förflyttas till särskilt boende och agerandet ska givetvis ingå i bedömningen av dennes vidare asylprocess.

Ersättningsskyldighet för skador

Det är av yttersta vikt att Migrationsverkets och kommunernas kostnader för boenden hålls nere. Det har dock vid flera tillfällen framkommit att bostäder som tillhandahållits för asylsökande varit obrukbara när dessa lämnat bostäderna. I vissa fall har det handlat om nybyggda lägenheter och boenden, som redan efter ett eller två år behövt totalrenoveras. Detta är förstås inte acceptabelt. Sverigedemokraterna anser att asylsökande i

högre utsträckning ska hållas ansvariga för de boenden de erbjudits, och vi vill därför utreda hur asylsökande kan hållas ersättningsskyldiga för skador som uppkommit på boenden.

Säkerhet och försvarsverksamhet

Uppsikt över asylsökande genom anmälningsskyldighet

Under de senaste åren har ett ökande antal utlänningar i olika stadier av asylprocessen gått under jorden och blivit en del av ett växande skuggsamhälle. I många fall har detta skett snart efter ankomsten till Sverige, och även gällt barn. Svenska medborgare ska kunna lita på att människor de möter på gatan har laglig rätt att befinna sig i landet, och att asylsökande inte far illa för att de gömts undan. Under asylprocessen är det därför vår mening att asylsökande utan undantag ska hållas under uppsikt.

Formen för uppsikten ska kunna variera beroende på praktiska förhållanden, samhällsekonomiska avvägningar samt behovet av en säker och effektiv asylprocess. Asylsökande som placerats i Migrationsverkets boenden bör kunna anmäla sig direkt i boendet eller hos Migrationsverkets kontor. För att underlätta för asylsökande som enligt nuvarande eller kommande EBO-lagstiftning väljer eget boende bör dessa erbjudas elektronisk fotboja/armband eller motsvarande automatiserat system som ett frivilligt alternativ. Boende i Migrationsverkets framtida transitcenter, som Sverigedemokraterna föreslagit ovan, skulle rimligtvis inte längre behöva anmäla sig.

Konsekvensen av brott mot anmälningsskyldighet eller villkor för elektroniskt system ska vara böter, och i förekommande fall förvar.

Öppna förvar

Till dess transitcenter införts enligt ovan, bör en mellanform av boenden införas utöver vanliga öppna anläggningsboenden och helt stängda förvarsplatser. En sådan mellanform skulle vara öppna förvar. Denna boendeform skulle främst vara avsedd för asylsökande som inte kan styrka sin identitet och därmed enligt utlänningslagen får tas i förvar men som inte bedöms utgöra ett säkerhetshot mot Sverige eller svenska medborgare. Sådana asylsökande skulle få sin rörelsefrihet begränsad till detta förvar, men utan större säkerhetsanordningar. Med relativt enkla krav på standard möjliggörs för Migrationsverket att vid behov öppna ett större antal platser.

Större möjlighet till förvarstagning

Möjligheterna att taga en utlänning i förvar är i dagsläget mycket begränsade. Kraven är så högt satta att det endast är i de mest trängande fallen som förvarstagning blir aktuell. Detta ska ställas mot EU-rätten, som medger långt mer generösa bestämmelser för förvarstagning. Följden blir att utlänningar som kan vara en risk för andras säkerhet, eller som avser att gå under jorden och ansluta sig till skuggsamhället, får röra sig fritt på våra gator.

Sverigedemokraterna motsätter sig detta och föreslår istället att EU-rättens minimikrav implementeras till fullo. Detta innebär inte bara att förvarstagning blir ett alternativ i fler fall utan även att den tillåtna tiden som en utlänning kan sitta i förvar förlängs.

Fler förvarsplatser

För att skapa förutsättningar för de större möjligheterna till förvarstagning bör regeringen ge Migrationsverket i uppdrag, och tillföra resurser för, att skapa ett tillräckligt antal platser på förvar och slutna boenden. Vilket antal som ska anses behövas måste kontinuerligt utvärderas. Klart är att dagens antal förvarsplatser, ca 520, inte är tillräckligt, vilket blir tydligt genom vittnesmål från gränspolisen om att omhändertagna utlänningar släpps fria i brist på lediga förvarsplatser.

Givet att sverigedemokratisk migrationspolitik implementeras till fullo, kommer behovet av förvarsplatser med tiden att minska drastiskt. Till dess måste dock antalet öka, så att svenskar kan lita på att människor de möter faktiskt har rätt att vistas fritt i vårt land. Allt detta bör riksdagen tillkännagiva regeringen.

Avskaffa obligatorisk domstolsprövning av förvar

I enlighet med det lagförslag som riksdagen antog i november 2018 gäller sedan den 1 april 2019 en ny prövninggång när utlänningar tas i förvar. Enlig denna ska migrationsdomstolarna pröva huruvida en utlänning får fortsätta hållas i förvar när tiden i förvar överstiger två veckor. Därefter ska en ny prövning göras regelbundet, med intervall mellan två veckor och två månader.

Sverigedemokraterna motsatte sig detta förslag redan då det antogs, med motiveringen att det dels skulle öka belastningen för domstolarna, dels är en överflödig och onödig reform, i och med att förvarstagna redan i dagsläget har rätt till ett offentligt ombud och kan överklaga förvarstagandet vid behov. Dessutom går det emot generella förvaltningsrättsliga principer, eftersom tyngdpunkten i förvaltningsprocessen ska ligga så långt ner i instanskedjan som möjligt. Vi noterar också att förslaget kritiserades av flera remissinstanser av dessa skäl.

Vi anser alltså att omprövning av förvarsbeslut endast bör ske i de fall omständigheterna förändras, och inte mot bakgrund av den tid en utlänning hållits i förvar. Riksdagen bör därför tillkännagiva regeringen detta.

Återvandring

Återkallelse av uppehållstillstånd grundat i skydd

Grunden i asylbegreppet är att människor i behov av skydd ska få det. Av detta följer också att förändrade förhållanden som gör att skyddsbehovet upphört ska leda till att man återvänder till hemlandet. Denna självklara princip har dock satts ur spel i Sverige under de senaste decennierna. Detta beror dels på att Sverige i regel beviljat permanenta uppehållstillstånd till alla skyddsbehövande, dels att det aldrig funnits något system för att regelmässigt följa upp, ompröva eller återkalla uppehållstillstånd grundade i skyddsbehov.

Därutöver har lagstiftningen varit strikt när det gäller möjligheten att återkalla uppehållstillstånd, vilket ytterligare bidragit till att antalet sådana beslut är försvinnande litet. I många fall har detta inneburit absurda konsekvenser, som att utlänningar kunnat semestra i hemlandet, trots att de kommit till Sverige på grund av skyddsskäl mot just hemlandet.

Detta är orimligt och tjänar till att underminera hela asylsystemet. Utlänningar som förklarats ha status som flykting eller alternativt skyddsbehövande, och som beviljats uppehållstillstånd på grund av skyddsskäl, bör per automatik få sin status upphävd och

tillståndet återkallat, när deras tidsbegränsade uppehållstillstånd i Sverige löper ut och de inte beviljats förlängning. Vidare bör ärenden om upphävande av statusförklaring och återkallelse av uppehållstillstånd alltid inledas när förhållandena i hemlandet förändras på ett sätt som föranleder ett sådant ärende. Automatiserade system för besluts-skäl bör med fördel användas för detta ändamål.

Även om huvudregeln ska vara att återkallelseförfarandet leder till att utlänningen lämnar Sverige, kan det tänkas vissa särskilda omständigheter för att utlänningen istället ska beviljas uppehållstillstånd på en annan grund. Det bör därför finnas en möjlighet för en utlänning i detta fall att ansöka om ett annat tillstånd utan att lämna landet. En självklar förutsättning för detta bör vara att utlänningen haft uppehållstillstånd en övervägande majoritet av tiden jämfört med när medborgarskap kan meddelas, vilket bör vara efter 10 år. Slutligen ska utlänningen ha integrerats väl, särskilt i försörjningshänsyn, och ha fört en hederlig vandel.

Åtgärder för att underlätta frivillig återvandring

Eftersom flykt är en form av ofrivillig migration bör utgångspunkten vara att asylsökande flyktingar en dag ska kunna återvända till hemlandet. Situationen kan ha förändrats i respektive hemland så att det finns teoretisk möjlighet för många att återvända hem. Sverigedemokraterna är övertygade om att långt fler personer än i dag skulle vilja återvända, men att de behöver viss hjälp. Det finns därför ett behov av att öka satsningarna för att de som inte vill vara en del av Sverige även i praktiken ska få goda förutsättningar för att återvända till sitt hemland.

Ett ökat fokus på återvandring hör även samman med Sverigedemokraternas förslag i andra motioner om att utlänningars rätt till välfärden i större utsträckning ska bero på kvalificering genom varaktig försörjning. I ett sådant system skulle utlänningar som inte etablerats ordentligt i Sverige förlora många av de incitament som fick dem att resa till Sverige från första början. Därmed skulle återvandring till hemlandet framstå som ett bättre alternativ.

Migrationsverket bör således få ett särskilt uppdrag att underlätta återvandring. Det handlar om att bygga upp särskilda enheter som arbetar med dessa frågor, etablera rutiner och kontaktytor i vissa utvalda länder. Ett samarbete med svenska utlandsmyndigheter bör också etableras. Möjligheten att återvända bör annonseras i våra utanförskapsområden, i förekommande fall även genom särskilda återvandringskontor, där intresserade kan få information om processen.

Till detta kommer återvandringsstöd och andra projekt för att hjälpa tidigare skyddsbehövande i Sverige att återvända till hemlandet och skapa sig ett liv där. Hjälpen kan exempelvis bestå av lokal utbildning för barn eller vuxna, stöd för att hitta arbete eller starta företag i hemlandet, ordna bostad eller andra praktiska omständigheter. Mekanis-men ska vara flexibel och anpassa stödet till den sökandes behov, men hålla sig inom aktuella regelverk för bistånd genom att endast finansiera kostnader i mottagarlandet. Regeringen bör i arbetet med framtida budgetförslag ge utrymme för sådana satsningar.

Slutligen bör Sverigedemokraternas förslag om självbekostnad av asylmottagandet genom lån kopplas till återvandringen så att en före detta skyddsbehövande som inte blivit en del av samhället kan få delar av, eller hela skulden, avskrivnen.

Den tillfälliga lagen och den parlamentariska kommittén

Den tillfälliga lagen från 2016 kommer löpa ut i juli 2021. Migrationskommittén lämnade i sitt slutbetänkande i september 2020 ett antal förslag för hur den tillfälliga lagen ska ersättas av en mer permanent ordning. Förhandlingarna mellan partierna i kommittén kollapsade, varför förslagen i flera fall har ett svagt stöd i riksdagen, ofta med hoppande majoriteter. Sverigedemokraterna har redan fogat ett särskilt yttrande till Migrationskommitténs slutbetänkande, i vilket viktiga förslag för en ny migrationsordning presenteras. Då det ännu är okänt hur regeringen kommer behandla förslagen i slutbetänkandet, och vad som i slutändan kommer ske med den tillfälliga lagen, är det Sverigedemokraternas mening att riksdagen redan nu bör tillkännage ett antal grundläggande ståndpunkter för regeringen.

Tidsbegränsade uppehållstillstånd

Migrationskommittén har föreslagit att tidsbegränsade uppehållstillstånd ska bli huvudregel i asylärenden, med vissa undantag, exempelvis vidarebosatta och kvotflyktingar. Vid förlängning ska det finnas möjlighet att erhålla permanent uppehållstillstånd.

Sverigedemokraterna delar kommitténs syn, med den skillnaden att det inte bör göras några undantag från denna huvudregel om tidsbegränsade uppehållstillstånd. Ingen utlännings ska i förlängningen kunna erhålla annat än tidsbegränsat uppehållstillstånd. Permanent uppehållstillstånd bör alltså helt utmönstras ur utlänningsrätten.

Synnerligen ömmande omständigheter avskaffas

Synnerligen och särskilt ömmande omständigheter har visat sig utgöra en mycket godtycklig grund för uppehållstillstånd i Sverige. Den motsvaras heller inte av någon tydlig reglering i vare sig internationell eller europeisk rätt. I och med den tillfälliga lagen kan synnerligen eller särskilt ömmande omständigheter inte längre ensamt ligga till grund för uppehållstillstånd. I stället gäller den europeiska miniminivån.

Migrationskommittén har föreslagit att denna begränsning i den tillfälliga lagen ska upphöra och att lagen också i övrigt ska få en mer generös utformning. Sverigedemokraterna motsätter sig alla försök att luckra upp lagen och röra sig bort från den europeiska miniminivån. Istället anser vi att denna tillfälliga tillämpning bör permanentas och att uppehållstillstånd på grund av synnerligen och särskilt ömmande omständigheter därmed ska avskaffas.

Den nya möjligheten till uppehållstillstånd

Under våren 2018 antog den förra riksdagen ett tillägg i den tillfälliga lagen som innebar att personer som sökt asyl i Sverige som barn, men som under väntetiden bedömts vara äldre än 18 år, och fått avslag eftersom de saknar skyddsbehov, gav ännu en möjlighet till uppehållstillstånd. Detta tillägg möttes av hård kritik från många olika rättsinstanser, främst Lagrådet, som skrev att ”gränsen här har nåtts för vad som är acceptabelt i fråga om hur lagstiftning kan utformas”.

Lagändringen gjorde i praktiken långa handläggningstider till en ny grund för uppehållstillstånd, vilket givetvis är orimligt och tidigare varit helt främmande för den svenska rättstraditionen. Vidare möjliggjordes för personer som överhuvudtaget inte kunnat göra sin identitet ens sannolik att stanna i landet, trots att det annars är en generell princip i svensk migrationsrätt.

Sverigedemokraterna motsatte sig lagändringen, föreslog vid förlängningen av den tillfälliga lagen att tillägget skulle strykas och menar alltså att de som beviljats tillstånd inom ramen för denna lag inte ska kunna få de tillstånden förlängda. I stället ska de hänvisas att ansöka om ett nytt uppehållstillstånd på andra grunder. I annat fall ska de återvända till sina hemländer, i enlighet med det ursprungliga avslags- och utvisningsbeslutet.

Familjeåterförening enligt EU-rättslig miniminivå

Vid den tillfälliga lagens förlängning i juli 2019 införde regeringen ytterligare förändringar som underminerade syftet och verkan av den tillfälliga lagen. Alternativt skyddsbehövande fick genom reformen samma rätt till familjeåterförening i Sverige som konventionsflyktingar. Detta trots att Migrationsverket och andra instanser varnat för följderna av en sådan förändring, med ökad belastning hos myndigheterna och ytterligare incitament att bege sig ut över Medelhavet för att komma till Sverige.

Regeringen valde dock att förvärpa situationen ytterligare genom att också ge en tre månaders respit från det försörjningskrav som annars omfattar familjeåterförening när en ansökan lämnats inom tre månader från beslutet om beviljad asyl. Detta innebär alltså att tusentals alternativt skyddsbehövande kunnat hämta hit anhöriga till Sverige, även om de levt i landet i flera år utan att komma i arbete eller integrera sig. När de anhöriga väl kommer till Sverige är risken stor att också de under lång tid kommer att försörjas av det offentliga, först av staten under en kort etableringsfas, varefter ansvaret, och kostnaderna, lämpas över på kommunerna. Kommunernas ekonomier var i kris redan före coronapandemin, och i dagsläget är hela den svenska ekonomin i ett svårt läge. Det är inte rimligt att införa amnestier och avskaffa försörjningskrav under sådana omständigheter.

Sverigedemokraterna föreslår redan i en annan motion att försörjningskrav ska omfatta all anhöriginvandring där anknytningspersonen inte är ett barn. Inom ramen för denna motion föreslår Sverigedemokraterna, i enlighet med internationell och europeisk miniminivå, att endast konventionsflyktingar ska ha rätt till familjeåterförening. Den ska inte gälla situationer när den anhörige är ett barn med en förälder i Sverige och en i hemlandet, och ska inte kunna verkställas förrän anknytningspersonen haft uppehållstillstånd i Sverige i minst två år.

Jonas Andersson i Skellefteå (SD)

Jennie Åfeldt (SD)

Julia Kronlid (SD)

Linda Lindberg (SD)